

Pædagogisk læreplan for Christianshavns Asyl 2021

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendt-

gørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Christianshavns Asyl er en lille integreret selvejende institution fra 1837 med en fantastisk beliggenhed i de charmerende brostensbelagte gader lige ved Voldens grønne områder.

Asyl betyder fristed, og det var netop det, der dengang var formålet – at give børnene et fristed. Husets ydre har ikke ændret udseende men pædagogikken og det indre rum følger samfundsudviklingen.

Vi er en 0-6 års institution med 45 børn - en vuggestuegruppe på 12 børn og en børnehavegruppe på 33 børn. Børnehavegruppen er fordelt på 2 stuer, Krudtuglerne for de 11 mindste børnehavebørn i alderen ca. 2.10 år - 4 år og Vildbasserne for de 22 ældste børn i alderen ca. 4 år - 6 år. Vi har en lille bus med plads til 11 børn tilknyttet institutionen, der hver dag kører på tur med 11 børn og det er Vildbasserne der på skift kører.

Vi sætter stor værdi i at arbejde i mindre grupper, da det giver bedre mulighed for fordybelse og nærvær om legen, de voksenstyrede aktiviteter og i de pædagogiske rutiner.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv, og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker f.eks. gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Alle børn har krav på et godt børneliv, et liv hvor der er plads, tid og ro, til at være barn og hvor et tillidsskabende pædagogisk personale giver barnet nærvær, omsorg og tryghed, til at kunne lære og udvikle sig.

Det at være barn er i Christianshavns Asyl en værdi i sig selv, derfor skal der værnes om barnets ret til at være barn, til at være forskellige, og til at udvikle sig i forskellige tempi.

Børn opfattes hos os grundlæggende som kompetente og selvstændige mennesker, men har på samme tid også brug for nærvær, omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra os som pædagogiske personale.

Børns bidrag i hverdagen er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde, ved planlagte aktiviteter, leg, rutinesituationer og spontant opståede situationer. Børn er derved medskabere af egen læring og udvikling. Det er derfor vigtigt at det enkelte barn føler sig set, hørt, forstået her hos os og at barnet indgår i børnefællesskaber og har en demokratisk stemme.

Dannelse og Børneperspektiv

Dannelse er et begreb, der for os refererer til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed, som rettesnor for at orientere sig og handle, som et hensynsfuldt, kritisk og demokratisk menneske i en global verden.

Alle børn skal derfor høres og opleve at de har indflydelse på dagligdagen, ved at være aktive ligestillede deltagere, uanset baggrund, alder køn og kultur, i de demokratiske beslutningsprocesser, som vi er ansvarligt for at skabe.

Barndommen har en værdi i sig selv, og vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i børneperspektivet, uanset om der tales om hverdagssituationer, børneinitieret aktiviteter, eller forløb planlagt af det pædagogiske personale.

For at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse, gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, skal legen være grundlæggende og have udgangspunkt i et børneperspektiv.

Leg

Vi ved at legen er en unik læringsarena for børnene. Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Det er gennem legen at fantasi virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet skabes og derfor skal den spontane og selvinitierede leg anerkendes og have en betydelig plads i institutionens hverdag.

Vi lægger vægt på at hjælpe børnene til at igangsætte lege alene og med hinanden og vi hjælper børnene til at videreudvikle legene ved at komme med legeidéer. Derudover arbejder vi med rum og indretning, så børnene tydeligt kan se og blive inspireret til, hvad de kan lege, når de kommer ind på stuerne.

Læring

Læring er et bredt begreb og foregår i vekslen mellem børneinitierede lege, planlagte pædagogiske aktiviteter og faste daglige rutiner. Det er et trygt læringsmiljø, hvor vi som det pædagogiske personale fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling.

Børns læring foregår ved at udforske med kroppen og alle sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at møde udfordringer og eksperimentere, og gennem kommunikation og sociale interaktioner. Børns læring fremmes ved at turde at begå fejl, ved at famle sig frem og ved at slippe fantasien fri i trygge omgivelser.

Vi ser det som vores opgave at præsentere det enkelte barn for alsidige oplevelser i naturen, nærmiljøet, kulturen og samfundet og stimulere lysten til at lære og opleve. At følge barnets spor og interesse, kan være en måde at udfordre barnets læring og udvikling, og oplagt at arbejde videre med i vores planlagte voksenstyrede aktiviteter.

Børnefællesskaber

Alle børn indgår i børnefællesskaber under deres institutionstid. Leg og læring sker i børnefællesskaber, og det er her at sociale relationer og venskaber dannes. I disse fællesskaber skal alle børn føle sig respekteret og hørt, samt føle at de er en vigtig medspiller i dagligdagen. Det er os som det pædagogiske personale og institutionens børn, der er fælles om at skabe det sociale rum, hvorigennem det enkelte barn lærer og udvikler sig.

Der er så meget motiverende læring at hente ved at lede børnefællesskaber. Børnene vil nemlig gerne hinanden og de spejler sig i hinanden. Så der er både konkrete færdigheder, som de bliver motiveret til at øve sig i, når de ser, hvad hinanden gør, ligesom de får mulighed for at videreudvikle positive sociale relationer, når de bliver opfordret til at hjælpe og tage imod hjælp fra hinanden. Dette er i høj grad med til at skabe mange inkluderende børnefællesskaber med aktive deltagermuligheder.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Pædagogisk læringsmiljø

Fokus på rum og indretning har for os åbnet muligheder for en stor spændvidde af lege og aktiviteter, positive relationer og nærvær børn / børn imellem og børn / voksne imellem. Vi arbejder hele tiden med at skabe de bedste betingelser for børnenes leg og læring derfor har vi etableret tydelige legezoner med pædagogisk indretning på alle stuer i Christianshavns Asyl, der understøtter børnegruppens udvikling.

Børn skal føle sig trygge og opleve inspirerende legemiljøer der skaber rum til fordybelse og vedvarende lege og der skal være tilstrækkelig med lege positioner, så alle børn kan være i gang samtidigt og der skal være ekstra legepositioner, så børn kan skifte til nye legesteder. Vi har således skabt flere rum i rummet med fokus på forskellige lege og aktivitetsformer som indeholder rollelege, konstruktionslege, tegne/klippe/klistre, læse/fortælle/samtale/pause, krop og bevægelse, dog foregår de pladskrævende krop og bevægelseslege oftest udenfor.

Legezonerne hjælper børnene til at kommer hurtigere i gang med lege på stuen, længerevarende lege, alene, sammen med hinanden og sammen med nærværende voksne.

Vi arbejder med de pædagogiske positioner (foran, bagved og ved siden af) og roller (igangsætteren, fordyberen og den praktiske), og hvordan dette kan understøtte og udvikle børnenes lege.

Positioner:

Foran: den instruerende voksen der går foran og viser vej - voksenskabt/styret

Ved siden af: medskabende, undrende og undersøgende voksen - voksenstøttet

Bagved: læringsrum for børns egen uforstyrrede leg og eksperimenter - voksen observerende

Roller:

Igangsætteren: den voksne igangsætter lege og aktiviteter

Fordyberen: den voksne har tid op plads til at kunne fordybe sig med børnene

Den praktiske: den voksne sørger for dagligdagens praktiske ting, så der skabes tid og rum til at fordyberen / igangsætteren har mulighed for at arbejde uforstyrret med børnene.

Daglige rutiner

Vi har etableret et pædagogisk læringsmiljø i de daglige garderobe-, toilet- og måltidsrutiner, hvor vi har barnets dannelse, trivsel og næste udviklingstrin for øje.

Vi stimulerer og støtter barnet til selvhjulpethed, men opfordrer også til hvorledes børnene kan hjælpe og tage hensyn til hinanden. Idet vi ønsker at børnene bliver bevidste om børnegruppens sammensætning og forskellige evner, da det kan gavne deres udvikling og børnefællesskabet, samt hjælpe børnene til at indgå i sociale relationer.

Alle børn har ret til positiv voksenkontakt hver dag og det er vores ansvar at barnet bliver set, hørt og aktivt medinddraget. Vi skaber adgang til, og mulighed for, deltagelse i forskellige børnefællesskaber, således at alle børn oplever at være en betydende deltager i et børnefællesskab i et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse.

I Christianshavns Asyl arbejder vi med ugeplaner der tilgodeser både voksen- og børneinitierede planlagte- og spontane aktiviteter. Ved at give børn plads til at de kan få medbestemmelse og føle ejerskab vil de få indblik i, og forståelse for, hvorledes sociale normer og demokratiske beslutninger fungerer i vores samfund.

Ved at være positive rollemodeller, hvor vi voksne er bevidste om vores roller og positioner som børnene kan spejle sig i, og ved at etablere et trygt miljø med tydelige og inspirerende legezoner med fordybende og vedvarende lege og aktiviteter, samt ved at have fokus på alle børnenes næste udvikling i de daglige rutiner, kan vi understøtte børnene og give dem de bedste udviklingsmuligheder i deres alsidige, sociale, emotionelle, kognitive, sproglige og motoriske udvikling.

Ved forældremøder, konsultationer, nyhedsbreve og daglig på kbh. barn informerer vi forældrene om den pædagogiske praksis, så forældrene kan få en bredere forståelse og viden om vigtigheden af børnenes lege og legemiljøer og nærmeste udvikling. Derved kan vi i samarbejde med forældrene fremme barnets udvikling bedst muligt.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Christianshavns Asyl prioriterer vi forældresamarbejdet, højt, da det bidrager positivt til børns læring og udvikling.

Et godt forældresamarbejde forudsætter en god dialog mellem forældre og personale, derfor er den daglige kontakt om stort og småt vigtig.

Den daglige dialog og kontakt sker dels gennem dagbøger og uploadede billeder på KBH-barn og ved den personlige kontakt ved aflevering og afhentning.

Dagbøger og fotos ser vi som en god metode til at give forældre et indblik i børnenes hverdag, og derved mulighed for at tale med sit barn om dagens gang i vuggestuen/børnehaven.

Derudover vejleder vi forældre m.h.t. barnets udvikling og nærmeste udviklingszone. Vi opfordrer eksempelvis forældre til at inddrage barnet i og tale med barnet om, alle de ting som forældre og barn foretager sig i og uden for familien, så barnet her, igennem får udvidet sin erfaringsverden, ved at stille spørgsmål, undre sig, gøre egne erfaringer og få bygget bro mellem daginstitutionslivet og familielivet.

Det er personalet, som har ansvaret for børnegrupperne og vi informerer derfor løbende forældrene om hvilke fokusområder vi arbejder med, så der kan arbejdes videre med disse i hjemmet og om hvordan det enkelte barn trives i gruppen.

Har personalet bekymringer omkring et barn, indledes et mere grundigt forældresamarbejde, hvor barnets forældre inviteres ind til en samtale, hvor de bliver delagtiggjort i personalets bekymringer. Vi ønsker at finde frem til fælles samarbejds punkter og her arbejder vi med forældrepartnerskab og Topi kortlægningsværktøjet. Det betyder at vi har en systematik i forhold til altid at indlede et samarbejde med forældrene, hvis børn er i mistrivsel.

At starte i vuggestue, er den første store adskillelse for børn og forældre.

Personalets og forældrenes samarbejde, for at give det enkelte barn en tryk og rolig overgang fra hjemmet til livet i vuggestuen er derfor vigtig, da alle implicerede parter skal føle sig trygge.

De første par dage er børnene i vuggestue med mor og far, så de kan lære personalet at kende og møder de andre børn, inden de skal være på stuen på egen hånd. Herefter bliver dagene længere og børnene lærer, at når mor eller far går, så kommer de tilbage igen.

Der er ingen endelig formel på indkøringsperioden, hvor lang tid en indkøring tager, da det er en individuel vurdering med udgangspunkt i det enkelte barns reaktion og adfærd. Man skal dog regne med minimum en uge for et vuggestuebarn.

Børnehavebørn opfordres til at besøge institutionen inden start, for at møde personalet og de andre børn. Den første dag i børnehaven har barnet mor eller far med, og er derefter på egen hånd, da barnet er bekendt med institutionslivet. Vi anbefaler dog korte dage i starten, da det er en ny

hverdag barnet skal vende sig til.

Vi tilbyder forældresamtaler en gang om året, hvor vi taler om det enkelte barns trivsel, læring og udvikling.

For de skolesøgende børn, er der yderligere en samtale, hvor personale i samarbejde med barnets forældre udfylder overdragelsespapirer til barnets skole, vedrørende barnets parathed til skolestart.

To gange om året holder vi forældremøder, et i foråret og et i efteråret. På forårsmødet inviterer vi en foredragsholder ud, for at holde et oplæg om et emne som er relevant for forældre og personale. På efterårsmødet informeres der bl.a. om institutionens læringsmiljø, vores praksis og valg til forældrebestyrelsen.

Forældrebestyrelsen mødes 4 gange om året og består af 5 forældrerepræsentanter, 2 medarbejderrepræsentanter og institutionslederen. På møderne tales bl.a. struktur, pædagogik, koloni og sidst men ikke mindst planlægning af fælles arrangementer, som institutionens fødselsdag, forældrekaffe og vores julefest. Et samarbejde der er med til at styrke fællesskabet i institutionen.

Afslutningsvis er vigtigt for os, altid at sikre, at børnene kun oplever positiv og anerkendende kommunikation mellem forældre og personale. Hvis der er en undren, spørgsmål eller utilfredshed, sørger vi altid for, at dialogen foregår i et mødelokale. Vi fokuserer meget på at have trygge og tilfredse forældre, og ønsker en god kontakt med gensidig respekt, da et positivt samarbejde giver de bedste betingelser for vores børns trivsel.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Christianshavns asyl arbejder vi med Nygrens omsorgsbegreb. "Børn er født sociale og vil således altid samarbejde med sine omsorgspersoner - forældre og pæd. personale. Såfremt barnet ikke formår at samarbejde, så er det fordi barnet "fortæller" via sin adfærd at det har brug for at blive mødt på et omsorgsbehov, vi endnu ikke har defineret. Vi skal således se på vores egen praksis omkring barnet, analyserer os frem til barnets omsorgsbehov og derudfra justere i praksis"

Børn i udsatte positioner har særligt brug for hjælp til at skabe deltagelsesmuligheder. Vi arbejder med en inkluderende tilgang. Inklusion er for os en tænkning og en værdi til fællesskabet og en metode til at skabe stærke relationer.

Det er vigtigt, at vores børn føler sig værdsatte og som en del af fællesskabet og har mestringsoplevelser i lege og aktiviteter. Vi har derfor blik for, hvordan vi gennem dagen kan knytte bånd mellem børnene, så de blandt andet får øje på hinandens ressourcer og interesser.

Hvis vi har brug for hjælp og andre stadegier for at komme videre kan vi søge hjælp i det tværfagligt samarbejde med PPR hvor der sidder psykologer, støttepædagoger, sundhedsplejesker og tale-høre-pædagoger.

Børn i udsatte positioner – proces:

1. Vi analyserer os frem til barnets omsorgsbehov.
2. Vi indleder et forældresamarbejde
3. Vi prioriterer at arbejde i mindre og strategiske børnegrupper
4. Vi hjælper børnene til leg og samspil med andre ved at deltage i legene, komme med legeidé m.m.
5. Vi evaluerer løbende i samarbejde med forældrene

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Christianshavns Asyl har vi tilrettelagt forskellige pædagogiske uge- og enkeltdags skoleunderstøttende pædagogiske læringsmiljøer gennem hele året der tilgodeser vores kommende skolebørn.

Bl.a. trafik projekt, Danmarks Naturfrednings Forenings skralde projekt, hvem er jeg projekt, naturprojekter og meget andet. Dette for at kunne fordybe os i længere tid af gangen, hvor vores kommende skolebørn sammen kan møde nye udfordringer, være vedholdende, koncentreret og nysgerrige, samt udvikle sig i et børnefællesskab med jævnaldrende.

Derudover har vi fokus på at stimulere og udvikle de enkelte børn individuelt i hverdagen og understøtte deres nysgerrighed og forberedelse til børnehaveklassen og deres videre færd frem i livet. Da børn udvikler sig i forskelligt tempo.

Eksempel på individuel læring i hverdagen i børnehaven

Vi har indrettet vores læringsmiljø på børnehavestuerne med alfabetet, tal og navneskilte på skuffer og garderober, samt fri adgang til papir, sakse og skriveredskaber, så vi altid er parate til at følge børnenes nysgerrighed og understøtte dem i at lære at skrive deres navn og få kendskab til bogstaver og tal i deres tempo.

Da børnene lære bedst igennem den legende og lystbetonede læring, er der derfor nogle børn der lærer at skrive sit navn som 3-4 årig og andre der først lærer det inden skolestart. I dette pædagogiske læringsmiljø kan børnene etablere et begyndende positivt kendskab til bogstaver og tal, som skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Eksempel på ugeprojekt med de største børnehavebørn

Hvert år har vi et ugelangt trafikprojekt i foråret, for at ruste vores kommende skolebørn til skolestart og deres dertilhørende gang i trafikken. Her laver vi skriftlige opgaver i trafikhæftet, sidder stille og venter på tur, rækker hånden op når vi vil fortælle noget og har tid til fordybelse til opgaverne, tid til diskussion og forståelse. For herigennem at give børnene en positiv oplevelse og skabe et trygt og genkendeligt læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen.

Derudover bevæger vi os flere gange ud i nærmiljøet og øver børnene i at være opmærksomme på alle trafikens mange facetter og giver børnene kompetencer til at agere i en by med meget trafik. Hvilket kan hjælpe børnene til at stole på egen dømmekraft og agere opmærksomt i trafikken både på egen hånd og når de går i en stor gruppe i fremtiden.

Vi afrunder altid vores trafik projekt med at gå hen til den meget befærdede Chr. Havns torv, hvor vi observerer de desværre altid mange forseelser der begås dagligt af byens indbyggere. Her diskuterer og argumenterer børnene flittigt vigtigheden af at være opmærksom i trafikken, da det bliver meget visuelt for dem og derved nemmere at forstå trafikens farer.

I dette pædagogiske læringsmiljø kan børnene lære både selvstændigt og i fællesskab at løse opgaver, de øver at vente på tur og stå frem i en gruppe, de skaber relationer og børnefællesskab,

øver at tilsidesætte egne behov m.m. hvilket skaber sammenhæng til børnehaveklassen og giver gode kompetencer til deres fremtid.

Overgang fra børnehave til skole

Alle børn og unge skal opleve en helhed i deres liv og ved overgangen fra et tilbud til et andet, skal barnet og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang. Derfor tilbyder vi når barnet når skolealderen, en samtale med særlig fokus på om barnet er parat til at forlade institutionen og starte i skole. Barnet er pr. definition fra kommunens side skoleparat i det år barnet fylder 6 år. Men vi er opmærksomme på at der kan være pædagogiske argumenter der udsætter skolestart og i disse tilfælde finder vi i samarbejde med forældrene ud af, om det kan være givtigt at udsætte barnets skolestart.

Ved skolestart og overgang til fritidsordninger udfylder vi skole overleverings skemaer på alle børn og tilbyder overleveringssamtaler, hvis vi, forældrene eller børnenes nye tilbud ønsker det. Dog vil børn med særlige behov, altid have en overleverings samtale. Her er det skolen der indkalder både forældre og repræsentanter fra fritidsordninger og børnehaven til et særligt overleveringsmøde.

Da vi ligger i et distrikt der hører til Christianshavns skole, har vi igennem mange år oparbejdet et godt samarbejde med Christianshavns skole. Dette har medført, at vi har et årligt møde i efteråret med skoleledelsen og alle de andre institutioner på Christianshavn, for at tage de bedst mulige hensyn til de børn vi overleverer. På mødet taler vi om hvad skolen forventer af vores børns kompetencer. F.eks. opmærksomhed, selvhjulpenhed, toiletbesøg, skrive eget navn, sociale færdigheder m.m. og vi kan således indtænke dette i vores pædagogiske praksis i institutionen og derved hjælpe vores børn på vej til skolelivet.

Derudover har vi oparbejdet et fast rutine, hvor alle vores skolebørn kommer på besøg i en klasse på Christianshavns skole i foråret og en børnehaveklasseleder kommer ligeledes på besøg i Christianshavns Asyl til vores skolesøgende børn. Dette giver en god introduktion til skolen, uanset hvilken skole barnet skal starte på, idet børnene derved har oplevet en skoleklasse og haft mulighed for at spørge ind til både skolebørn og en lærer. Vi bestræber os på at komme rundt og vise alle vores skolesøgende børn deres nye skole. Men det er kun på Christianshavns skole, at vi laver særlige besøg, hvor skolen er involveret.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Christianshavns Asyl ligger i et dejligt lokalområde, som vi bruger rigtig meget - det er et oplagt læringsmiljø.

Institutionen ligger med Voldens grønne områder som nabo, med dejlig natur og derved mulighed for at følge årets gang på tætteste hold, med smagsprøver på sæsonens frugter og oplevelser med det rige fugleliv.

På Volden har vi en stor bemandet legeplads, med mange muligheder for grov motoriske udførelser med bl.a. Klatretårn, boldbaner og køretøjer i alle afskygninger samt den lille Kanonlegeplads til de mindre børn.

Derudover tager vi over til naturværkstedet på Kløvermarken, som tilbyder pædagogiske naturforløb eller tema forløb for vuggestue-og børnehavebørn samt giver os mulighed for at lege på den fin naturlegeplads.

Vi besøger også Christianshavns to kirker for bl.a. at give børnene en fornemmelse for rum og lyd og se på den detaljerede udsmykning, ikke mindst de 2 store elefanter i Vor Frelser Kirke som altid vækker begejstring. Biblioteket som ofte byder på særlige arrangementer er også velbesøgt.

Spændende arkitektur og historie præger vores lokalområde - skønne ture langs kanalen, ned til Cirkelbroen, den sorte diamant og med de mange skibe langs kajen er altid et hit og gåture til midtbyen eller et besøg på Christiania er også med i vores planlægning.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi arbejder med rum og indretning. Børnene fortæller os, hvis rummet fungerer godt eller mindre godt. Hvis børnene går i gang med at lege, hvis de fordyber sig, hvis de tager initiativer til lege og hvis de formår at være i længerevarende lege, så fungerer rummet godt. Hvis børnene zapper fra det ene til det andet, blot går rundt med legetøj i hånden eller konflikter om legetøj, så er det et tegn til os om at kigge på rum og indretning. Den røde tråd er overskuelighed og sammenhæng.

Børnene skal kunne aflæse, hvad man lege og hvor man kan lege hvad i rummet. Det betyder at der skal være systemer og orden i indretning og legetøj. Vi reflekterer løbende over udvalg af legetøj. Vi reflekterer løbende over hvorvidt indretningen af lege og aktivitetszonerne fungerer for den aktuelle børnegruppe. Stuerne skal være indbydende og stimulerende for både børn og voksne. Vi tænker udsmykning af væggene med ind i indretning, så det matcher den ro og fordybelse, som vi ønsker at vores pæd. læringsmiljø skal kunne tilbyde.

Vi har fået udsmykket institutionen af en kunstmaler, der i samarbejde med lederen og personalet har malet motiver som bl.a. tydeliggør og matcher legezonerne, samt bidrager til dialog mellem barn-barn og voksen-barn og inspirere til andre pædagogiske aktiviteter eksempelvis sanglege om dyr.

De seks læreplanstemaer

Herunder vil vi beskrive de 6 temaer hver for sig og forsøge at beskrive sammenhængen da et tema aldrig vil kunne stå all

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Alsidig personlig udvikling:

I Christianshavns Asyl tilstræber vi at barnet skal opleve en tryk og udfordrende hverdag, hvor barnet gennem leg og i fællesskab med andre udvikler et positivt selvværd.

Vi tilrettelægger læringsmiljøet så det tilgodeser barnets nærmeste udviklingszone og italesætter de små hverdags succeser – for derigennem at give børnene et bedre selvværd. Og vi hjælper børnene til at kunne håndtere konflikter, modstand og frustrationer ved at støtte dem i at konfliktløse på en hensynsfuld måde ved at kommunikere, forhandle og nogle gange gå på kompromis. Desuden sætter vi os ind i barnets oplevelsesverden for at kunne forstå og anerkende barnets følelser og vi arbejder ud fra barnets individuelle behov og støtter barnet i det sociale fællesskab.

For at støtte barnets alsidige og personlige udvikling er det desuden vigtigt at, give barnet mulighed for at føle ejerskab i det daglige liv i institutionen, dvs. at vi ser barnet som en værdifuld medskaber og deltager af det sociale og kulturelle fællesskab. Barnet skal opleve sig selv som en afholdt og værdsat person, som spiller en betydningsfuld rolle i forhold til fællesskabet, samt være bekendt med egne og andres grænser.

Vi lærer børnene vigtigheden af, at deltage i sociale sammenhænge med andre børn og voksne, hvor barnet lærer at lytte og vente på tur, samt får øvet sig i at "stå frem" og bidrage til fællesskabet. F.eks. kan barnet i en samling stå frem og fortælle om en oplevelse eller foreslå en aktivitet.

Eksempel hvor alsidige personlighed i samspil i børnehaven med øvrige læreplanstemaer

Deltagelse i hverdagens rutiner: når børnehaven skal spise hjælper børnene med at dække bord, tæller tallerkener, glas og bestik og stiller på bordet osv. Børnene bidrager til fællesskabet og er hermed medspiller i en meningsfyldt aktivitet. Her styrkes både de sociale og alsidige personlige kompetencer. Der er en stor del af kulturen at indgå i forberedelserne til et måltid. Det at tælle og se hvor mange sidder ved bordet og hvor mange glas osv. skal på bordet giver en forståelse for mængder og tal. Kroppen er igang når barnet bukker sig ned for at tage glas på den nederste hylde på rullebordet og op igen - går frem og tilbage til bordene - tallerkener til et bord med 5 kammerater vejer mere end de 2 der mangler ved bordet ved siden af. Kanderne med vand skal man gå lidt langsommere med for det ikke skulper over alt sammen en bevidsthed om krop og bevægelse.

Kommunikationen om hvad mangler vi - hvor langt er vi med borddækningen osv. er godt igang så sproget bliver brugt flittigt til at koordinere med.

Vi giver børnene tid og mulighed for at øve sig i at kunne selv, ved at opfordre dem og vise hvordan. Det at kunne selv og være uafhængig af hjælp fra andre, giver børnene en succesoplevelse og et større selvværd.

(er sat midlertidigt på standby grundet Covid-19)

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Alle børn har behov og ret til at være en del af det almene fællesskab. De har brug for at spejle sig i hinanden og opleve følelsen ‘at høre til’. At kunne begå sig i fællesskaber og være aktiv deltagende er afgørende forudsætning for barnets trivsel og udvikling. I Christianshavns Asyl er det vores opgave at rumme og understøtte det enkelte barns mulighed for deltagelse og medindflydelse i hverdagens mange fællesskaber. Børns indbyrdes relationer er en væsentlig del af grundlaget for at børn lærer sig empati. Indbyrdes relationer mellem børn har en stor betydning for den sociale læring og medvirker til udvikling af sociale færdigheder, som blandt andet ofte ses i legen.

I Christianshavns Asyl arbejder vi meget med ‘børnenes leg’. Børns sociale læring og udvikling fremmes via legen. Legen er grundlæggende for at børn lærer at løse konflikter, at forhandle og at indgå kompromisser med hinanden. I vores institution, skaber vi derfor en legekultur, som er inkluderende og rummer alle børn. Det gør vi ved at dele børnegrupperne op i mindre grupper. Så vi sikre os, at vi når rundt om alle børnene og at de dermed føler sig trygge og har mulighed for at udfolde sig. Nogle børn kan have svært ved at få adgang til legefællesskabet, selvom de gerne vil deltage. Her går vi ind og understøtter legen og det enkelte barns deltagelse, ved at veksle mellem at gå foran, ved siden af og bagved.

Social udvikling sker ikke i børnenes lege, men også i hverdagens mange rutiner. I vuggestuen fylder de daglige rutiner en stor del af hverdagen. Social udvikling kommer for eksempel til udtryk i garderoben.

Eksempel fra vuggestuen hvor social udvikling kommer til udtryk i den daglige rutine

Når vi skal på legeplads skal vi have vores sko og overtøj på. Her bruger vi børnefællesskabet som pædagogisk redskab. En pædagog tager en lille gruppe børn med ud i garderoben. I garderoben får børnene selv lov til at tage overtøj og sko på. Om vinteren henter børnene deres egen flyverdragt, som breddes ud på gulvet, herefter guider vi børnene til at tage deres flyverdragt på og opfordrer dem til at hjælpe deres venner, hvis nogle har brug for assistance til eksempelvis at lyne flyverdragten eller lukke støvlerne. På den måde bliver børnene både motiveret til at øve sig i konkrete færdigheder, når de ser hvad hinanden gør, og de får mulighed for at udvikle positive sociale relationer, når de bliver opfordret til at hjælpe hinanden.

I dette eksempel fra en hverdags rutine i vuggestuen bliver der i høj grad skabt et inkluderende børnefællesskab, med deltagelsesmulighed og der er masser af meningsfuld social- og kropslig udvikling i spil. Derfor tager vores rutiner lang tid og fylder meget i vores hverdag, da det er med til at udvikle det enkelte barn. Derudover giver det også børnene mulighed for at udvikle empati og få forståelse for andre ved at handle i fællesskab. Dette er bare et af hverdagens mange eksempler på social udvikling.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Sprog er en forudsætning for at kommunikere med omverdenen.

Sprog forbindes som regel med talesprog og skriftsprog, men er også det nonverbale sprog, billedsprog og tegnsprog. Gennem disse sprog kan barnet udtrykke sine tanker og følelser.

Barnets sprogtiltagelser er en naturlig forlængelse på blikretning, pludre og gestik, nærvær øjenkontakt og fælles opmærksomhed som udvikles i nære relationer til barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og med det pædagogiske personale i institutionen.

I Christianshavns Asyl er vi alle sproglige rollemodeller for børnene. Det er vores opgave at gå i dialog med børnene, om det der optager dem og derved lære dem at lytte, fortælle, stille spørgsmål til deres omgivelser og lege med sproget, da kommunikation og sprog er adgangsgivende i de forskellige børnefællesskaber. Samtaler/ dialoger forgår hele dagen, under de faste rutiner, såsom frokosten, undre planlagte aktiviteter, såsom børnemøde/samling og under leg. Vores opgave er at få børnene til at bruge sproget. Vi arbejder blandt andet med 5 turstagningen, hvor barn/voksen skiftes til at tale og får øvet samtaleteknikken, men vi arbejder samtidig også med at sætte børnene i situationer hvor børnene taler med hinanden, til forskel fra at interviewe børnene. Det gør vi ved at skabe et fælles tredje og fælles reflekterende tænkning, som appellerer til fantasien.

Vi som det pædagogiske personale har ansvar for at børnene får forskellige erfaringer i selvorganiseret spontan leg og andre meningsfulde aktiviteter med hinanden. Vi har øje for de børn, der skal guides ind i fællesskabet, der understøtter deres kommunikative og sproglige udvikling, samt sociale kompetencer.

Vi har et læringsmiljø, der tilbyder børn en bred vifte af sproglige læringsmuligheder og aktiviteter, der understøtter tilegnelsen af sprogforståelsen, ordforråd, udtale og sætningsdannelse, der giver mening for børnene. Gennem samtale, leg og dialogisk læsning i mindre grupper, sætter vi ord på børnenes forskellige oplevelser. Vi har derudover indrettet et fysisk læringsmiljø på stuerne, hvor alle børn har adgang til bøger, skriveredskaber og papir, så børnene kan blive introduceret for bøgernes univers og nysgerrige på skriftsproget. Alle stuer og dele af fællesområder i institutionen dekoreret med motiver og billeder malet på væggen i børnehøjde. Disse malerier er med til at indkredse de forskellige legezoner. Malerierne er eventyrlige og fantasifulde, og illustrerer genkendelige steder i lokalmiljøet, motiver fra sange og fortællinger, som alt sammen er dialogskabende og giver inspiration til legen. Derudover er alle stuer dekoreret med bogstaver, tal, geometriske former og billeder/ kunst af egen produktion, dekorationer der også er velegnet som inspiration til kreative aktiviteter og samtale.

BOBBY Materialet 1-3 år.

En anden af de sproglige aktiviteter der bliver brugt i vuggestuen er Bobby Materialet. Materialet består af 6 bøger om Bobby, 6 Aktivitetsplader med drejepile og Aktivitetshæfte med 36 aktiviteter inden for hvert sprogligt område. Materialet udforsker de seks sproglige domæner: Sprogets lyde, ordforråd, grammatik, sprogforståelse, historiefortælling og kommunikative strategier. Materialet lægger op til masser af gentagelser, hvor børnene får mulighed for at tilegne sig modeller for sætningsopbygning og skaber en platform for gode samspil og interaktioner gennem sprogpædagogiske aktiviteter.

Gennem materialet får vi også en fornemmelse af de forskellige børns sproglige udviklingsniveau. Disse forskellige former bruger vi i det daglige sprogpædagogiske arbejde, så der skabes et bredt sprogfokus, som kan integreres i alle dagligdagens rutiner og aktiviteter.

Men det er ikke kun sprog og kommunikation, der understøttes, når der leges med Bobby Materialet. I bøgernes handlinger er der mulighed for at genkende og reflektere over Bobbys hverdag og dilemmaer. På den måde indlejres det sprogpædagogiske arbejde også i børnenes alsidig personlig udvikling og social udvikling.

Kommunikation og sprog i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Samling i vuggestuen.

Vi har samling i vuggestuen, og alle børn / voksne henter en pude og sætter sig i en rundkreds/cirkel og får derved brugt sin krop, og sine sanser.

En sangæske med 12 ting, der hver symboliserer en sang eller en sangleg, stilles midt i cirklen. Vi starter med "Godmorgen sangen", hvor alle børnenes navne bliver nævnt og taler om hvilket barn/voksen, der ikke er i vuggestue den pågældende dag. Vi taler med børnene om at det er morgen, at solen er stået op, at det er sommer, det er dejligt vejr og passende påklædning for dagen. Vi får derved indarbejdet natur, ude liv og science i samlingen, hvor vi følger årets gang. Hvert barn får på skift lov til at vælge en ting i æsken. som er udtryk for hvilken sang barnet kan lide. Selv barnet uden sprog bliver derved hørt/set/ og får opfyldt sit ønske gennem sit valg af ting. Det enkelte barn bliver derved medspiller i kulturen omkring samlingen, der tilgodeser fællesskabet, barnets alsidige personlige – og sociale udvikling.

Når alle børn har valgt en sang afslutter vi samlingen og taler med børnene om planerne for resten af dagen.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Dagligdagen i Christianshavns Asyl er fuld af bevægelse og aktivitet. Børnene motiveres til at bruge deres kroppe og udvikler hele tiden kropslige erfaringer i forskellige lege eller aktiviteter. Det er vigtigt, at børnene kender deres kroppe. At de lærer at kunne regulere og kontrollere bevægelser, da kroppen er grundlaget for børnenes deltagelse i de forskellige fællesskaber. Lige så vigtigt som det er at bruge sin krop er det at være i ro med sin krop. Vi planlægger derfor både aktiviteter med høj intensitet samt aktiviteter med lav intensitet. Vi sørger for at både grov- og finmotorikken bliver prioriteret og har også fokus på sansemotorikken. Vi bruger vores sanser i hver en leg og aktivitet. Sanserne er børns adgang til verden og fundamentet for at opfatte og begribe verden. Derfor fokuser vi meget på at understøtte stimuleringen af vores sanser, især de tre primære sanser (den taktile -, vestibulære -og muskel-led sansen).

I Christianshavns Asyl prioriterer vi børnenes frie og fysiske leg højt, da børn generelt er rigtig gode til at bruge deres kroppe og lege selv. Børnene skaber ofte selv bevægelses fællesskaber, hvor de udvikler de kropslige og sanselige indtryk og udtryk og styrker evnerne til at forstå andre børns og voksnes gestik, mimik og kropslige udtryk. Vi har sørget for at de fysiske omgivelser, både inde og ude byder på udfordrende, vilde og eksperimenterende lege, samt lege der tilbyder rolige og mere stille aktivitet. Det har vi gjort ved at opdele flere rum i rummet. Det vil sige vi for eksempel indenfor har inddelt stuerne op i flere rum, som hver indbyder på forskellige lege/aktiviteter.

Ud over børnenes egen frie, fysiske leg, supplerer vi ofte hverdagen med organiseret leg og bevægelse. Formiddagen indebærer ofte organiserede aktiviteter, hvor eftermiddagen ofte byder på børnenes frie leg. I de organiserede lege er det forskelligt hvilke mål der er med legen eller aktiviteten. Nogle aktiviteter byder på vild leg, mens andre rolig og stille leg.

Eksempel fra vuggestuen

I vuggestuen deler vi børnene op i små grupper for at styrke nærværet og de små fællesskaber. I dagligdagen stimuleres både fin- og grovmotorikken og den taktile sans i forskellige aktiviteter, lege og faste rutiner.

Finmotorikken udvikles/styrkes bl.a. ved at børnene selv smøre sit rugbrød, hælde vand op, tager tøj af/på, tegner med farveblyanter, laver puslespil, maler med fingermaling/ pensel, bygger med klodser osv.

Grovmotorikken udvikles ved at personalet skaber rammer for børnene, så de har mulighed for at bruge deres kroppe. Det sker til dels i de faste rutiner, hvor børnene selv kravler op og ned fra deres stol, kravler op og ned fra puslebordet og op og ned fra krybberne. Derudover danser vi til musik med bevægelser og leger de traditionelle sanglege eksempelvis " Jeg gik mig over sø og land ", hvor vi selv bestemmer bevægelserne og derved hvilke dele af kroppen vi vil styrke. Vi spiller bold, fanger sæbebobler og laver forhindringsbaner, hvor vi kravler over-/under- og igennem forhindringer både inde og ude.

Den taktile sans bliver udfordret både ved leg og gennem planlagte aktiviteter og her bruger vi meget vores uderum/legeplads.

Her har vi i flere år haft et planteforløb " fra jord til bord" hvor vi i vuggestuen har plantet kartofler, ærter, squash og blomster. En aktivitet, hvor børnene får sine små hænder ned i jorden og får leget med vand, når planterne skal vandes. Derudover er vi ude i al slags vejr og her har børnene mulighed for at lege med vand, sand, mudder og et bad i et badekar fyldt med kastanier eller visne blade syntes de også var sjovt.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Chr. Havns Asyl har et meget naturrigt lokalområde og derudover har vi en lille bus tilknyttet. Derfor er det inkorporeret i vores daglige pædagogiske rutiner at bruge naturen som et læringsrum hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analyse måder, og bl. a. tilegne sig begyndende opmærksomhed omkring matematik, biodiversitet og bæredygtighed.

Gennem en science tilgang giver vi børnene mulighed for at danne erfaringer med årsag, virkning og sammenhænge og støtter børnene i at kategorisere og systematisere deres omverden ved hjælp af relations par som stor/lille, tung/let, over/under, mange/få osv.

Naturens læringsrum kan udvide børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskabet på tværs af køn, alder, kultur og interesser og igennem leg inddrager vi børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden.

Eksempel fra børnehaven

Vi tager i skoven med vores bus og laver dyre væddeløb med skovbundens dyr, hvor vi tilretter et læringsmiljø, hvor der gives tid og rum for undring, tid til at eksperimentere på tværs af alder og køn, alene og i fællesskab og tid til at undersøge skovbundens dyr. Her taler vi sammen om alle de dyr vi finder, undersøger dem og tæller hvor mange ben eller vinger de har – hvis de har nogle! Vi giver børnene indblik i fødekæder og hvorledes regnormen omdanner gamle blade til god muld for at give børnene en forståelse for vores biodiversitet.

Natur, udeliv og science i samspil med øvrige læreplanstemaer:

Alsidig personlig udvikling:

I gennem naturoplevelser kan børnene få mulighed for at udforske og udfordre deres grænser, øve sig i at sige til og fra og på samme tid opnå en større selvforståelse. F.eks. hvor langt op i træet tør jeg kravle, tør jeg springe over den lille å eller overvinder jeg frygten for at røre en bille.

Social udvikling:

Naturens læringsrum giver gode betingelser for det sociale fællesskab i de pædagogiske aktiviteter. F.eks. når vi samler brænde skal der bruges både store grene og små kviste til at lave bål, hvilket sikrer alle børn aktiv deltagelse i fællesskaberne.

Kommunikation og sprog:

Naturen er et læringsmiljø der indbyder børnene til at indgå i samtale med voksne og børn, hvilket udvikler barnets sprog både verbalt og nonverbalt. F.eks. når et barn nysgerrigt spørger hvad hedder blomsten eller hvor mange ben har en bænkebidder?

Krop, sanser og bevægelse:

I naturen kan børnene opleve den umiddelbare glæde og sansning som uderummets kuperede terræn og dufte byder på, hvilket styrker og udvikler barnets sanselige og fysiske kompetencer, både fin og grov motorisk. F.eks. når barnet kravler over en træstamme eller når barnet fanger små biller

Kultur, æstetik og fællesskab:

Skoven kan give børnene kendskab til forskellige materialer og udtryksformer, som kan støtte op om det kreative udtryk og fantasien, hvilket kan styrke interessen og fremme glæden ved at skabe. Børnene kan få bevidsthed om fælles værdier som forankres, således at de kan handle på en hensynsfuld måde og giver dem sammenhæng til en globaliseret verden F.eks. når vi samler skrald i naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Kultur, Æstetik og Fællesskaber

Kultur er en kunstnerisk skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser og er kulturelle værdier, som børnene tilegner sig i hverdagen. Jo mere varieret børn får lov til at udfolde sig, jo flere kulturelle møder de oplever, jo mere bredspektret bliver deres opfattelse af såvel verden, andre mennesker samt egne muligheder og potentialer.

Kultur, kunst og skabende udfoldelser har altid været en del af mennesket og dets eksistens. Det skabende sprog er et sprog som alle børn kan ”tale”, da der ikke er en facitliste.

I Christianshavns Asyl har vi indrettet et læringsmiljø, der skaber glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis.

Vi arbejder hovedsagelig i mindre grupper for at skabe et børnefællesskab, hvor alle børn bliver set/hørt og ikke mindst føler sig som en aktiv medspiller i givne aktiviteter/leg. Det er i disse

børnefællesskaber at barnet får indblik i de demokratiske beslutningsprocesser, som er nødvendige i alle sociale sammenhæng og den omkringliggende verden, og her barnet udvikler forståelse af egne værdier og respekt for andres.

Vi vil skabe ro og rum til fordybelse til at eksperimentere med forskellige kreative materialer og redskaber, med fokus på læringsprocessen og ikke produktet, da det er den skabende proces som er udviklende.

Personalet vil være aktive formidlere af kultur og bidrage til kulturel vækst, blandt andet gennem sang, sanglege, rim og remser, regellege, dialogisk læsning/højtlesning, traditioner og højtider. Vi vil benytte kulturtilbud i byen, såsom teater, museer, udstillinger, film og børnemusik, samt deltage i de lokale tilbud, som bliver udbudt i løbet af året. Dette for at give børnene indblik i og viden om den kulturelle verden vi lever i, samt inspirere til leg og fantasi, hvor det enkelte barns æstetik kommer til udtryk.

Kultur, Æstetik og Fællesskaber i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Skraldekunst

En gruppe på 11 børnehavebørn og 2 voksne tager med vores blå bus til kunstmuseet Arken for at se udstillingen om maleren Von Gogh, for at få et indblik og inspiration fra forskellige kunstneriske udtryksformer, og derefter at male deres eget lille kunstværk i institutionen. En tur /aktivitet der skal styrke det enkelte barns alsidige personlighedsudvikling, pirre barnets sanser samt styrke de sociale kompetencer.

Vi ankommer til Arken og efter en lille introduktion om Van Gogh og hans malerier, går vi ind og ser udstillingen. Børnene er ikke specielt imponerede af Van Goghs kunst, og fortsætter derefter til salen for moderne kunst. Her vågner børnenes interesse for værkerne på væggene, og specielt et værk, finder de interessant, et stort værk med forskellige genkendelige ting fra deres eget verden, limet på en stor træplade. Vi står længe og taler om de genstande vi kan få øje på, og alle børn deltager i samtalen. Vi fortsætter derefter rundt i salen, men børnene vender hele tiden tilbage til værket, der fascinerer dem og finder flere ting de kender.

Under frokosten på museet, taler vi igen om billedet, og under samtalen forslår et barn, at vi laver et stort kunstværk med ting vi ikke skal bruge, i stedet for et maleri. De øvrige børn og jeg synes det er en god ide og den oprindelige plan skrinlægges. Vi danner i stedet vores eget lille kunstnerfællesskab, bygget på demokratiske beslutningsprocesser, som skal lave skralde kunst. Besøget på Arken afsluttes på den nærliggende naturlegeplads i regnvej, hvor vi kan få rørt kroppen og udsat for naturens luner. Den følgende uge samler vi materiale og gammelt legetøj til kunstværket og får derefter lavet det i fællesskab.

Kunstværket "Skraldekunst" hænger nu på stuen, børnene er stolte af værket, som også har fået positiv respons fra forældrene.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

SMTTE-modellen

Vi arbejder med SMTTE-modellen som er et dynamisk redskab til at målsætte og løbende evaluere ud fra de tegn børnene giver os.

Bogstaverne i **SMTTE** står for:

Sammenhæng

Mål

Tegn

Tiltag

Evaluering

Læreplanstræet med evalueringsredskabet refleksionsbladet, samlet i en portfolio

Planen er at vi vil systematisere vores observationer med henblik på at sikre den pædagogiske udvikling i vores praksis ift. den styrkede læreplan.

Pædagogisk tilsynsrapport

Vi bruger også den pædagogiske tilsynsrapport som styringsredskab for at forbedre vores praksis og udarbejder en målrettet handleplan i tæt samarbejde med den pædagogiske konsulent. Til det arbejde bruger vi også SMTTE-modellen.

Pædagogisk forum

Vi afholder hver uge pædagogisk forum hvor det uddannede personale og lederen har et fælles refleksionsrum. Hele personalegruppen har p-møde en gang om måneden og stuerne holder møde en gang om ugen. Her bliver der løbende fulgt op på igangsatte initiativer med en nysgerrig tilgang.

Vi vil løbende have fokus på vores evalueringskultur og afprøve nye refleksion og evalueringsmetoder i forbindelse med vores pædagogiske udviklingsarbejde.
